

Sygn. akt XVC801/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku w XV Wydziale Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Tamowicz

Protokolant: stażystka Monika Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2018 r. na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w W.

przeciwko Z. K.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej Z. K. na rzecz powoda Banku (...) S.A. w W. kwotę 89 350,27 zł. (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta pięćdziesiąt złotych 27/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej do wartości udziału w 1/8 (jednej ósmej) prawa własności nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej (...) Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku i kwot hipotek wpisanych w dziale IV tej księgi wieczystej, to jest:

b) hipoteki zwykłej ustanowionej na pierwszym miejscu w kwocie 144 000 zł. (sto czterdzieści cztery tysiące złotych), co do kwoty dochodzonego roszczenia 55 174,41 zł. (pięćdziesiąt pięć tysięcy sto siedemdziesiąt cztery złote 41/100) ;

c) hipoteki kaucyjnej ustanowionej na drugim miejscu w kwocie 144 000 zł. (sto czterdzieści cztery tysiące złotych), co do kwoty dochodzonego roszczenia 34 175,86 zł. (trzydzieści cztery tysiące sto siedemdziesiąt pięć złotych 86/100)

oraz z prawem powoływania się przez pozwaną na ograniczenie odpowiedzialności do wartości czystej spadku po M. K. (1) zmarłej dnia 3 października 2005 r. nabytego przez pozwaną na podstawie prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 23 grudnia 2005 r. w sprawie INs641/05.

1. Ustala, że odpowiedzialność pozwanej Z. K. względem powoda jest solidarna z odpowiedzialnością pozostałych dłużników, to jest: W. K., M. K. (2) i J. K. stwierdzoną bankowym tytułem egzekucyjnym nr (...) zaopatrzoną w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 28 października 2014 r. w sprawie ICo1685/14.

2. Odstępuje od obciążenia pozwanej kosztami postępowania na rzecz powoda.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 28 sierpnia 2017 roku (k. 3-5v) powód Bank (...) S.A. w W. domagał się zasądzenia od pozwanej Z. K. kwoty 89.350,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej do wysokości hipoteki na nieruchomości stanowiącej odrębny lokal mieszkalny, dla którego Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku prowadzi księgą wieczystą o nr (...), ustanowionej na 1 (pierwszym) miejscu hipoteki zwykłej w wysokości 144.000,00 zł, co do kwoty 55.174,41 zł oraz hipoteki kaucyjnej ustanowionej na 2 (drugim) miejscu w wysokości 144.000,00 zł, co do kwoty 34.175,86 zł oraz prawem powoływania się na ograniczenie odpowiedzialności do wysokości odziedziczonego spadku po M. K. (1), zmarłej w dniu 3 października 2005 roku na mocy prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Malborku z

dnia 23 grudnia 2005 roku sygn. akt INs641/05 z ustaleniem, że odpowiedzialność pozwanej jest solidarna z W. K., M. K. (2) i J. K., których odpowiedzialność określona została bankowym tytułem egzekucyjnym nr (...) zaopatrzonym w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 28 października 2014 roku w sprawie sygn. akt ICo1685/14.

Ponadto, powód domagał się zasądzenia zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, wraz z kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz od prokury w kwocie 34 zł.

W uzasadnieniu powód podał, iż na podstawie umowy nr (...) z dnia 26 października 2004 roku udzielił rodzicom pozwanej, M. K. (1) i W. K., złotowego mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego w wysokości 144.000,00 zł na okres 20 lat i 3 miesiące. M. K. (1) zmarła w dniu 3 października 2005 roku, a spadek po niej z dobrodziejstwem inwentarza nabyli jej mąż oraz zstępni w tym pozwana. Umowa kredytu została wypowiedziana oświadczeniem powodowego banku z dnia 5 maja 2012 roku, po czym powód wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko W. K. i podjął czynności egzekucyjne.

Podał powód, iż zgodnie z treścią tytułu wymagalny i niespłacony kapitał wynosił 78.864,95 zł i został powiększony o odsetki umowne w kwocie 5.797,49 zł naliczone od 26 stycznia 2012 roku do 23 października 2012 roku. W dniu 25 kwietnia 2013 roku z W. K., J. K. i M. K. (2) zostało zawarte porozumienie restrukturyzacyjne mocą, którego dłużnicy uznali swoją odpowiedzialność wobec powoda w łącznej kwocie 89.815,36 zł (kapitał 78.864,95 zł, odsetki 10.950,41 zł). Warunki spłaty określone w porozumieniu nie zostały dotrzymane i wypowiedziane oświadczeniem banku z dnia 25 czerwca 2014 roku. W konsekwencji tego bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko pozwanym solidarnie W. K., J. K. i M. K. (2), któremu Sąd Rejonowy w Malborku postanowieniem z dnia 28 października 2014 roku w sprawie ICo1685/14 nadał klauzulę wykonalności. Na podstawie tego tytułu wykonawczego była prowadzona egzekucja, która nie doprowadziła do zaspokojenia długu. Przeszkodą w prowadzeniu egzekucji z całej nieruchomości jest brak tytułu przeciwko pozwanej jako jej współwłaścicielce. Jednakże te czynności banku przerwały bieg terminu przedawnienia w myśl art. 125 par. 1 pkt. 1 k.c..

Powód wskazał, iż wierzytelność zabezpieczona jest hipoteką zwykłą wpisaną na pierwszym miejscu w wysokości 144.000,00 zł na zabezpieczenie kapitału oraz hipoteką kaucyjną wpisaną na drugim miejscu w wysokości 144.000,00 zł na zabezpieczenie zmiennych odsetek od kwoty kapitału, zaś zgodnie z treścią księgi wieczystej udział W. K. w nieruchomości wynosi 5/8, M. K. (2) 1/8, J. K. 1/8 oraz pozwanej Z. K. 1/8, przy czym współwłaściciele, z uwagi na brak działu spadku odpowiadają solidarnie za dług spadkowy a ich odpowiedzialność poza pozwaną Z. K. jest także odpowiedzialnością osobistą. Pozwana w dacie opisanych czynności była osobą niepełnoletnią. W konsekwencji, powód dokonując wyboru podstawy odpowiedzialności dochodził w niniejszym postępowaniu od pozwanej, jako następcy prawnego kredytobiorcy i dłużnika rzeczowego z tytułu nabycia własności nieruchomości - prawa do lokalu obciążonego hipoteką na rzecz powoda z tytułu udzielonego kredytu w oparciu o nabycie praw do spadku po M. K. (1), zapłaty z hipoteki zwykłej i kaucyjnej niespłaconego kredytu w wysokości 55.174,41 zł oraz odsetek w wysokości 33.390,06 zł, jak również prowizji w wysokości 785,80 zł.

W odpowiedzi na pozew (k. 82-84v) pozwana Z. K. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

Pozwana, kwestionując powództwo tak, co do zasady, jak i co do wysokości, podniosła zarzut przedwczesności powództwa, a także, z ostrożności procesowej, zarzut przedawnienia wierzytelności dochodzonej przez powoda, w tym wierzytelności o świadczenia uboczne.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, iż w stosunku do niej nie została skutecznie wypowiedziana umowa kredytu, która stanowi podstawę dochodzonego wobec niej roszczenia. Z przedstawionej przez powoda dokumentacji wynika, iż wystosowane przez Bank wypowiedzenie kredytu, sporządzone niemal siedem lat po wydaniu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po M. K. (1), dotyczyło jedynie W. K., który wraz z M. K. (1) zawierał umowę kredytu z powodem. Pozwana zakwestionowała skuteczność wypowiedzenia umowy kredytowej w stosunku do W. K., albowiem

powód nie wykazał, by osoby, które wypowiedzenia takiego dokonały, tj. M. G. i E. M. były uprawnione do dokonania przedmiotowej czynności. W konsekwencji, zdaniem pozwanej, obecnie dochodzone wobec niej roszczenie nie jest wymagalne, a wytoczone w sprawie powództwo jest co najmniej przedwczesne.

Jednocześnie, podniosła pozwana, iż powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. Z przedłożonego wyciągu z ksiąg bankowych nie wynika, jakie kwoty obejmuje kapitał, jaka jest wysokość poszczególnych niespłaconych rat i kiedy kwoty te były wymagalne. Powód nie wskazał w tym zakresie sposobu naliczenia zaległych odsetek, nie przedłożył także zestawienia, z którego wynikałyby terminy płatności poszczególnych należności.

Nadto, pozwana zakwestionowała twierdzenia pozwu, by czynności powoda podejmowane względem pozostałych zobowiązanych miały wpływ na kwestię przerwania biegu terminu przedawnienia w stosunku do pozwanej.

Dodatkowo, pozwana podniosła zarzut przedawnienia dochodzonego przez powoda roszczenia, wskazując, iż biorąc pod uwagę, iż umowa kredytu, z którego wynika wierzytelność zabezpieczona hipoteką została zawarta przez rodziców pozwanej w dniu 26 października 2004 roku, a została wypowiedziana w dniu 5 maja 2012 roku, już w momencie kierowania do Sądu powództwa w tej sprawie, roszczenie było przedawnione. Roszczenie dochodzone przez powoda wynikało z umowy kredytu zawartej w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez powodowy bank, a zatem okres przedawnienia wynosił 3 lata od momentu wymagalności roszczenia.

Jednocześnie, pozwana zwróciła uwagę, iż podniesienie zarzutu przedawnienia powoduje w okolicznościach sprawy, że wierzyciel nie może dochodzić zaspokojenia swego roszczenia z innego majątku dłużnika aniżeli jego nieruchomości, zaś dłużnik może skutecznie uchylić się od zaspokojenia przedawnionej należności z tytułu odsetek (należności ubocznych).

W piśmie procesowym z dnia 23 stycznia 2018 roku (k. 108-109) pozwana zakwestionowała wyliczenie kwoty dochodzonego roszczenia, bowiem w dniu 27 maja 2015 roku było zawarte porozumienie, które zostało pominięte przez powoda, a które to wpływa znacząco na rzeczywistą wysokość roszczenia i w konsekwencji na fakt niewykazania przez powoda wysokości dochodzonego roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 1 lutego 2018 roku (k. 117-118v) powód, wykonując zobowiązanie Sądu, oświadczył, iż kwoty wpłacone w ramach ugody zawartej pomiędzy powodem a W. K., M. K. (2) i J. K. zostały przez powoda zarachowane na poczet zadłużenia z tytułu spłaty kredytu i uwzględnione w żądaniu pozwu.

W piśmie procesowym datowanym na dzień 1 lutego 2017 roku! (k. 145-147) powód podniósł, iż ograniczył żądanie pozwu do wartości hipoteki obciążającej nieruchomość stanowiącą odrębny lokal mieszkalny dla którego Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku prowadzi księgę wieczystą o nr (...), której współwłaścicielem jest pozwana.

Jednocześnie, wskazał, iż zakres odpowiedzialności rzeczowej pozwanej jest tożsamy z zakresem odpowiedzialności pozostałych dłużników rzeczowych - współwłaścicieli nieruchomości, albowiem powód domaga się zasądzenia od pozwanej zapłaty z tytułu hipoteki ustanowionej na nieruchomości z prawem powoływania na ograniczenie odpowiedzialności do wysokości odziedziczonego spadku po M. K. (1) na mocy prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 23 grudnia 2005 roku, sygn. akt INs641/05, z ustaleniem, że odpowiedzialność pozwanej jest odpowiedzialnością solidarną z W. K., M. K. (2) i J. K.. Nadto wysokość wierzytelności dochodzonej przez powoda potwierdzona została wyciągiem z ksiąg banku.

Ponadto, powód powołała się na treść art. 10 ust. 2 zd. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 2009 roku o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. nr 131, poz. 1075), z którego wynika, że do hipoteki kaucyjnej zabezpieczającej roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, powstałej przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej (tak jak w niniejszej sprawie), zastosowanie znajdują przepisy w brzmieniu sprzed nowelizacji, tj. obowiązujące do dnia 20 lutego 2011 roku, w związku z czym, stosownie do treści obecnie uchylonego art. 104 u.k.w.h. (obowiązującego w dniu ustanowienia hipoteki kaucyjnej, tj. w dniu 12 kwietnia 2006 roku), hipoteka kaucyjna zabezpiecza odsetki oraz koszty postępowania mieszczące się w sumie wymienionej we wpisie hipoteki. W konsekwencji, zdaniem powoda, wbrew

wywodom strony pozwanej, przepis znajduje zastosowanie również w sytuacji, gdy skutecznie został podniesiony zarzut przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, w związku z czym ograniczenie wynikające z art. 77 zd. 2 u.k.w.h. nie dotyczy hipoteki kaucyjnej, a co za tym idzie, możliwość zaspokojenia się z nieruchomości obciążonej obejmuje zarówno przedawnioną wierzytelność zabezpieczoną hipotecznie, jak też nieprzedawnione odsetki.

Odnosząc się zaś do zarzutu nie dokonania wypowiedzenia umowy kredytowej w stosunku do dłużników rzeczowych, w tym w stosunku do pozwanej, powód wskazał, iż za równoznaczne z doręczeniem wypowiedzenia może być także uznane doręczenie przez sąd właścicielowi nieruchomości odpisu pozwu wierzyciela, w związku z czym zarzut przedwczesności powództwa nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach sprawy.

W piśmie procesowym z dnia 4 kwietnia 2018 roku (k. 173-174) powód, wykonując zobowiązanie Sądu, wskazał, iż domaga się zapłaty kwoty 55.174,41 zł tytułem kapitału oraz kwoty 33.390,06 zł tytułem odsetek, naliczonych za okres od dnia 31 sierpnia 2014 roku do dnia 31 lipca 2017 roku, w tym odsetek normalnych w kwocie 11.070,34 zł i odsetek przeterminowanych w kwocie 22.319,72 zł. Jednocześnie powód podał szczegółowy sposób wyliczenia odsetek.

Na rozprawie w dniu 8 maja 2018 roku pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa, odwołując się do zasad słuszności, wskazując na sytuację osobistą i rodzinną pozwanej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 26 października 2004 roku powód Bank (...) S.A. w W. zawarł z rodzicami pozwanej Z. K., M. K. (1) i W. K. umowę złotowego mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego o numerze (...). Udzielił im kredytu w wysokości 144.000,00 zł na okres 20 lat i 3 miesięcy na zakup lokalu mieszkalnego położonego w G. przy ul. (...) oraz przeprowadzenie prac remontowo-modernizacyjnych. Ostateczny termin spłaty kredytu upływał w dniu 26 stycznia 2025 roku.

Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, ustalonej przez bank jako suma zmiennej stopy bazowej oraz marży banku, zaś stopa bazowa była ustalana, co miesiąc jako średnie oprocentowanie 3-miesięcznych złotych depozytów międzybankowych WIBOR, stanowiące średnią arytmetyczną ze wszystkich notowań od 1-go do 25-go dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, dla którego obliczana jest stopa bazowa.

Prawnym zabezpieczeniem spłaty kredytu były m. in. hipoteka zwykła w kwocie 144.000,00 zł na zabezpieczenie należności głównej (kapitału) oraz hipoteka kaucyjna do wysokości 144.000,00 zł na zabezpieczenie należności ubocznych (odsetek i innych kosztów), ustanowione na kredytowanej nieruchomości stanowiącej odrębny lokal mieszkalny, dla którego Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku prowadzi księgą wieczystą o nr (...).

Strony umówiły się, że w przypadku braku spłaty raty miesięcznej w terminie, powstałe zadłużenie traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane, w tym kwota kapitału/rata kapitałowa jako kapitał przeterminowany. Od takiego kapitału Bank był uprawniony do pobierania odsetek 1,5 razy odsetki ustawowe od należności złotych. Od dnia złożenia w sądzie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, wystawionemu przez Bank lub od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności Banku z tytułu umowy, Bank uprawniony był do naliczania od całości zadłużenia przeterminowanego (tj. kapitału przeterminowanego, odsetek i należnych Bankowi prowizji i opłat bankowych) odsetki według oprocentowania jak dla zadłużenia przeterminowanego.

Bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy m. in. w przypadku naruszenia warunków umowy przez kredytobiorcę, a w szczególności niespłacenia w terminie całości lub części raty kapitałowej lub odsetkowej. Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni.

Dowód: umowa kredytu hipotecznego k. 37-44v, odpis księgi wieczystej (...) akt.

W dniu 3 października 2005 roku M. K. (1) zmarła, zaś spadek po niej z dobrodziejstwem inwentarza nabyli jej mąż, W. K. oraz zstępni: J. K., M. K. (2) i pozwana Z. K., każdy po 1/4 spadku.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 23 12 2005 roku sygn. akt INs641/05 k. 45 akt.

Oświadczeniem powoda z dnia 5 maja 2012 roku skierowanym do ojca pozwanej W. K., umowa kredytu została wypowiedziana, po czym w dniu 24 października 2012 roku powód wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...) przeciwko W. K., obejmujący niespłacony kapitał w wysokości 78.864,95 zł oraz odsetki umowne w kwocie 5.797,49 zł, naliczone od dnia 26 stycznia 2012 roku do dnia 23 października 2012 roku, i podjął czynności egzekucyjne.

Dowód: oświadczenie banku z dnia 5 05 2012 roku o wypowiedzeniu umowy kredytu k. 48-48v, porozumienie z dnia 25 04 2013 roku wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji k. 46-47v akt.

W dniu 25 kwietnia 2013 roku powodowy bank zawarł z W. K. oraz przystępującymi do długu J. K. i M. K. (2) porozumienie restrukturyzacyjne na mocy, którego dłużnicy uznali swoją odpowiedzialność wobec powoda z tytułu spłaty kredytu w łącznej kwocie 89.815,36 zł, w tym kapitał 78.864,95 zł, odsetki 10.950,41 zł.

Porozumienie to zmieniło warunki umowy kredytu nie stwarzając jednak nowej podstawy prawnej dla istnienia zadłużenia i nie stanowiło odnowienia długu.

Zadłużenie miało być spłacone w 144 ratach miesięcznych po 800 zł, płatnych do ostatniego dnia każdego miesiąca począwszy od 30 kwietnia 2013 roku.

Kapitał był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej ustalanej na bazie zmiennej stopy bazowej Banku i marży w wysokości 1,25%. W dniu zawarcia porozumienia stopa bazowa wynosiła 3,5% rocznie. Wysokość zmiennej stopy bazowej ustalana była na podstawie WIGOR 3M.

W przypadku braku spłaty w terminie, zadłużenie było traktowane jako zadłużenie przeterminowane. Od takiego kapitału Bank był uprawniony do pobierania odsetek 1,5 razy odsetki ustawowe od należności złotych. Od dnia złożenia w sądzie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, wystawionemu przez Bank lub od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności Banku z tytułu umowy, Bank uprawniony był do naliczania od całości zadłużenia przeterminowanego odsetki według oprocentowania jak dla zadłużenia przeterminowanego.

Prawnym zabezpieczeniem spłaty zadłużenia z tytułu kredytu były hipoteka zwykła w kwocie 144.000,00 zł na zabezpieczenie należności głównej (kapitału) oraz hipoteka kaucyjna do wysokości 144.000,00 zł na zabezpieczenie należności ubocznych (odsetek i innych kosztów), ustanowione na kredytowanej nieruchomości.

Bank był uprawniony do wypowiedzenia porozumienia w przypadku niespłacenia dwóch rat.

Jako, że ustalone w porozumieniu warunki spłaty nie zostały dotrzymane, powód oświadczeniem z dnia 25 czerwca 2014 roku wypowiedział zawarte porozumienie i w dniu 10 października 2014 roku wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny przeciwko dłużnikom W. K., J. K. i M. K. (2). Sąd Rejonowy w Malborku postanowieniem z dnia 28 października 2014 roku w sprawie ICo1685/14 nadał temu (...) klauzulę wykonalności. Na podstawie tego tytułu wykonawczego była prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku M. B. egzekucja w sprawie Km942/15, która nie doprowadziła do zaspokojenia wierzyciela.

W tym postępowaniu egzekucyjnym M. K. (2) dokonał wpłat kwot: 14.000,00 zł i trzykrotnie po 1.500,00 zł.

W dniu 9 czerwca 2015 roku M. K. (2) wpłacił kwotę 1.000,00 zł. W związku z tymi wpłatami niespłacony kapitał wyniósł kwotę 55.174,41 zł.

Dowód: kopia porozumienia z dnia 25 04 2013 roku wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji k. 46-47v, kopia (...) nr (...) k. 50, kopia postanowienia Sądu Rejonowego w Malborku w sprawie ICo1685/14 k. 51-53, postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ z dnia 11 06 2015 roku M. B. w sprawie Km942/15 k. 100, 151, zawiadomienie i wezwanie k. 101, 152, wezwanie k. 153-154, postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie

Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku M. B. z dnia 23 06 2016 roku w sprawie Km942/15 k. 117v-118, dokumentacja kredytowa i z prowadzonej egzekucji k. 122-142, 148-154, odpis księgi wieczystej k. 56-76, 155, potwierdzenie wpłaty kwoty 14.000,00 zł z dnia 05 06 2015 roku k. 110, potwierdzenie wpłaty kwoty 1.500,00 zł z dnia 30 07 2015 roku k. 111, potwierdzenie wpłaty kwoty 1.500,00 zł z dnia 31 08 2015 roku k. 112, potwierdzenie wpłaty kwoty 1.500,00 zł z dnia 30 09 2015 roku k. 112, pismo powoda z dnia 27 05 2015 roku k. 113 i k. 122, pismo M. K. (2) z dnia 27 05 2015 roku k. 122v, podsumowanie historii rachunku bankowego k. 119-121 akt.

Dłużnikowi W. K. przysługuje udział w obciążonej nieruchomości stanowiącej odrębny lokal mieszkalny, dla którego Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku prowadzi księgą wieczystą o nr (...) w wysokości 5/8, natomiast udziały dłużników M. K. (2), J. K. oraz pozwanej Z. K. wynoszą po 1/8. Okoliczności te są między stronami bezsporne.

W dniu 1 sierpnia 2017 roku powód wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikom W. K., J. K. i M. K. (2) stwierdzający, że wierzytelność powoda wynikająca z umowy kredytu z dnia 26 października 2004 roku, na dzień wystawienia (...) wynosiła łącznie 89.350,27 zł, w tym: kwota 55.174,41 zł tytułem niespłaconego kapitału, kwota 33.390,06 zł tytułem odsetek, naliczonych za okres od dnia 31 sierpnia 2014 roku do dnia 31 lipca 2017 roku, w tym odsetki w kwocie 11.070,34 zł i odsetki od kapitału przeterminowanego w kwocie 22.319,72 zł oraz kwota 785,80 zł tytułem opłat i prowizji.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku z dnia 1 08 2017 roku wraz z pełnomocnictwem osób uprawnionych do składania oświadczeń w imieniu powoda k. 34-36 akt.

Odsetki dochodzone w tej sprawie za okres od 31 sierpnia 2014 roku do 31 lipca 2017 roku wynoszą łącznie kwotę 33.390,06 zł. w tym: odsetki kapitałowe 11. 070,34 zł i odsetki karne 22.319,72 zł.

Dowód: wyliczenie odsetek k. 173v-174 akt.

Pozwana Z. K. urodziła się (...). Jest uczennicą II Liceum Ogólnokształcącego w E.. Dorywczo pomaga ojcu w prowadzonym przez niego sklepie w związku, z czym osiąga miesięczny dochód w wysokości 160,00 zł.

Pozwana otrzymuje rentę rodzinną po zmarłej matce w kwocie 854,00 zł i nie posiada innego majątku poza udziałem w obciążonej nieruchomości.

Dowód: przesłuchanie pozwanej Z. K. w charakterze strony na rozprawie w dniu 13 02 2018 roku (czas 00:03:58-00:12:29).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt przez strony oraz przesłuchania pozwanej Z. K..

Dowody z dokumentów nie budziły wątpliwości, co do ich wiarygodności. Nie były też kwestionowane przez strony reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników. Dowód z dokumentów przeprowadzono na rozprawie w dniu 13 lutego 2018 roku.

Na tej samej rozprawie przesłuchano pozwaną w charakterze strony. Jej zeznania dotyczyły aktualnej sytuacji życiowej i majątkowej i jako zgodne z zasadami doświadczenia życiowego zostały uznane za wiarygodne.

Roszczenie powoda jest zasadne.

Wobec podniesionych w odpowiedzi na pozew zarzutów, w pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu przedwczesności powództwa. Pozwana podnosiła, że roszczenie w stosunku do niej nie stało się wymagalne, albowiem w stosunku do niej umowa kredytu nie została wypowiedziana. Stanowisko to nie jest trafne.

Skoro pozwana urodziła się (...), to pełnoletniość osiągnęła dopiero w dniu 9 lipca 2017 roku. Do tego czasu pozostawała pod władzą rodzicielską ojca W. K., który reprezentował ją przy wszystkich czynnościach prawa materialnego. Wskazać także należy, że pozwana jest zarówno dłużnikiem osobistym powodowego Banku z racji

nabycia spadku po matce, która zaciągnęła kredyt wraz z W. K.. Jest także dłużnikiem rzeczowym powoda z racji nabycia udziału we współwłasności nieruchomości obciążonej hipotekami zabezpieczającymi spłatę kredytu. Wprawdzie pismo powoda z dnia 5 maja 2012 roku (k. 48), stanowiące wypowiedzenie umowy kredytu, zostało skierowane do W. K., ale dalsze czynności powoda oraz ojca i braci pozwanej wskazują na zamiar uregulowania w całości sytuacji strony umowy będącej kredytobiorcą – dłużnikiem powoda. Świadczy o tym treść porozumienia z dnia 25 kwietnia 2013 roku zawartego pomiędzy powodem z jednej strony oraz ojcem i braćmi pozwanej z drugiej strony. W części wstępnej zawarto informację, że jest ono zawierane pomiędzy W. K. oraz przystępującymi do długu J. K. i M. K. (2) zwanymi dalej dłużnikiem/dłużnikami (k. 46). W. K. swoich synów już wówczas nie reprezentował. Porozumienie zostało zawarte w celu restrukturyzacji kredytu. Strony porozumienia umówiły się (par. 12), że porozumienie zmienia warunki umowy i nie stwarza nowej podstawy prawnej dla istnienia zadłużenia, w szczególności nie powinno być w żadnym wypadku interpretowane jako wyrażenie zgody w przedmiocie odnowienia. Strony postanowiły, że porozumienie nie stanowi odnowienia długu w rozumieniu art. 506 par. 1 k.c.

Zgodnie z przepisem art. 506 par. 1 k.c. na skutek odnowienia pierwotne zobowiązanie wygasa. Tak, więc mimo zawarcia porozumienia, to umowa kredytu była podstawą odpowiedzialności dłużników, zmieniły się tylko warunki spłaty kredytu. Takie samo pozostało zabezpieczenie rzeczowe spłaty kredytu. Z treści porozumienia w żaden sposób nie wynika, aby nie dotyczyło ono pozwanej jako następcy prawnego kredytobiorczyni, zaś W. K. był uprawniony i działał przy jego podpisaniu jako przedstawiciel ustawowy pozwanej. Z treści porozumienia nie wynika także aby zamiarem stron było uregulowanie sytuacji pozwanej odrębnie. Skoro to porozumienie zostało zawarte w celu restrukturyzacji zadłużenia, to W. K. jako przedstawiciel ustawowy powódki nie kwestionował skuteczności wypowiedzenia kredytu.

Wobec tego, że porozumienie nie było wykonywane, pismem z dnia 25 czerwca 2014 roku (k. 136) skierowanym do ojca i braci pozwanej, powodowy Bank wypowiedział porozumienie z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i poinformował, że z dniem upływu terminu wypowiedzenia porozumienie zostaje rozwiązane i powstaje obowiązek dokonania natychmiastowej spłaty całości zadłużenia. Oświadczenie Banku zostało doręczone W. K. w dniu 7 lipca 2014 roku (k. 137). Zatem 30-dniowy termin upłynął z dniem 6 sierpnia 2014 roku i roszczenie o zwrot całości zadłużenia stało się wymagalne w stosunku do pozwanej oraz jej ojca. Nie można więc mówić o przedwczesności powództwa skoro porozumienie zostało skutecznie wypowiedziane wobec pozwanej podobnie jak w roku 2012 umowa kredytu.

Nie jest również trafny podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia. Jak wyżej wskazano roszczenie powoda wobec pozwanej stało się wymagalne w dniu 7 sierpnia 2014 roku. Pozew w tej sprawie został wniesiony do Sądu w dniu 28 sierpnia 2017 roku. Powodowy Bank swoje roszczenie wywodził z tytułu czynności bankowej – umowy kredytu, a więc ze swej działalności gospodarczej. Zgodnie z przepisem art. 118 k.c., termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. Jak już wyżej wspomniano, pozwana jest jednocześnie dłużnikiem osobistym i rzeczowym powoda. Wprawdzie roszczenie do pozwanej jako dłużnika osobistego uległo przedawnieniu na skutek upływu terminu, ale powód może skutecznie dochodzić swego roszczenia od pozwanej jako dłużnika rzeczowego. Pozwana jest bowiem współwłaścicielką nieruchomości obciążonej hipotekami stanowiącymi formę zabezpieczenia kredytu i to zarówno zgodnie z umową kredytu jak i porozumieniem. Prawnym zabezpieczeniem spłaty zadłużenia z tytułu kredytu są: hipoteka zwykła w kwocie 144.000,00 zł na zabezpieczenie należności głównej (kapitału) oraz hipoteka kaucyjna do wysokości 144.000,00 zł na zabezpieczenie należności ubocznych (odsetek i innych kosztów), ustanowione na kredytowanej nieruchomości. Hipoteki te zostały wpisane ze skutkiem na dzień 29 października 2004 roku (k. 74).

Zgodnie z przepisem art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz. U. z 2016 poz. 790 z późn. zm. – dalej u.k.w.h.), w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomość obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami

osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Do powstania hipoteki niezbędny jest wpis w księdze wieczystej (art. 67 u.k.w.h.).

Przez ustanowienie hipoteki powstaje odpowiedzialność rzeczowa każdorazowego właściciela nieruchomości polegająca na tym, że wierzyciel może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z przedmiotu hipoteki do wysokości oznaczonej sumy pieniężnej (sumy hipoteki), do tej to wysokości ogranicza się odpowiedzialność dłużnika hipotecznego.

Zgodnie z przepisem art. 69 tej ustawy, w brzmieniu obowiązującym w dacie ustanowienia hipoteki, w granicach przewidzianych w Kodeksie postępowania cywilnego hipoteka zabezpiecza także roszczenia o odsetki nieprzedawnione oraz przyznane koszty postępowania.

Zgodnie z przepisem art. 77 u.k.w.h., w brzmieniu obowiązującym w dacie ustanawiania hipoteki, przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczenia o odsetki. Zgodnie z tym samym przepisem, w brzmieniu aktualnie obowiązującym, przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne. Zmiana przepisu art. 77 ustawy obowiązująca od dnia 20 lutego 2011 roku nie ma jednak wpływu na rozstrzygnięcie tej sprawy, gdyż niewątpliwym jest, że odsetki są jednym ze świadczeń ubocznych.

Powód domagał się od pozwanej, jako dłużnika rzeczowego – co wyraźnie określił w pozwie – zapłaty łącznej kwoty 89.350,27 zł, w tym kwoty 55.174,41 zł stanowiącej niespłacony kredyt oraz kwoty 34.175,86 zł stanowiącej skapitalizowane odsetki za okres od dnia 31 sierpnia 2014 roku do dnia 31 lipca 2017 roku oraz kwoty 785,80 zł. tytułem prowizji.

Rozstrzygając sprawę Sąd miał na względzie, iż zarzut przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie przysługuje właścicielowi przedmiotu hipoteki jako jego zarzut osobisty (hipoteka jako taka nie ulega przecież przedawnieniu). Jest to wyłącznie zarzut dłużnika osobistego (art. 73 u.k.w.h.) zatem o przedawnieniu można mówić tylko w odniesieniu do wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Istnienie tego zarzutu zależy zatem od sytuacji dłużnika osobistego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2016 r., ICSK616/15 nie publikowany). Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 maja 2017 roku (IIICSK215/16, Lex2312216), właściciel przedmiotu hipoteki jest narażony na skuteczne dochodzenie od niego zapłaty w celu zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, choćby wierzytelność ta uległa przedawnieniu. Ochronie właściciela przedmiotu hipoteki służy w takiej sytuacji to, że zaspokojenie z przedmiotu hipoteki nie obejmuje roszczeń o świadczenia uboczne (np. odsetki), jeżeli właściciel podniesie, co do nich zarzut przedawnienia. W razie, gdy nastąpiła przerwa biegu przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, jest ona skuteczna względem właściciela przedmiotu hipoteki, co oznacza, że jest on narażony na dochodzenie od niego zapłaty w celu zaspokojenia tej wierzytelności łącznie ze świadczeniami ubocznymi w granicach sumy hipoteki.

W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że według dominującego ujęcia wierzyciel hipoteczny może domagać się zapłaty tytułem zaspokojenia swej wierzytelności od dłużnika osobistego lub od właściciela przedmiotu hipoteki (dłużnika rzeczowego), tj. obowiązek właściciela tego przedmiotu odpowiadający uprawnieniu wierzyciela do zaspokojenia się z przedmiotu hipoteki polega na zapłacie, a nie na znoszeniu egzekucji kierowanej do tego przedmiotu. W tym kontekście art. 77 u.k.w.h. reguluje wyłącznie skutki przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką dla odpowiedzialności właściciela przedmiotu hipoteki wobec wierzyciela przedawnionej wierzytelności. Skutki te polegają na tym, że właściciel przedmiotu hipoteki nie może podnieść wobec wierzyciela hipotecznego zarzutu przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, z wyjątkiem sytuacji, w której wierzyciel dochodzi roszczeń o świadczenia uboczne (np. odsetek, por. art. 69 u.k.w.h.). W świetle art. 77 u.k.w.h. dla odpowiedzialności właściciela przedmiotu hipoteki względem wierzyciela hipotecznego decydujące jest to, czy wierzytelność zabezpieczona hipoteką uległa przedawnieniu w relacji między tym wierzycielem a jego dłużnikiem osobistym. Właściciel przedmiotu hipoteki nie ma wprawdzie wpływu na zdarzenia, które powodują przerwę biegu

przedawnienia w ramach tej relacji, ale nie zmienia to faktu, że zdarzenia te są względem niego skuteczne. Oznacza to, że w razie, gdy doszło do przerwania biegu przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką w relacji między wierzycielem hipotecznym a jego dłużnikiem osobistym, to przerwa ta jest skuteczna w stosunku do właściciela przedmiotu hipoteki. Zarzut przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie przysługuje właścicielowi przedmiotu hipoteki jako jego zarzut osobisty, lecz wyłącznie jako zarzut dłużnika osobistego (art. 73 u.k.w.h.; o przedawnieniu można mówić tylko w odniesieniu do wierzytelności zabezpieczonej hipoteką). Istnienie tego zarzutu zależy zatem od sytuacji dłużnika osobistego.

Przepis art. 77 u.k.w.h. nie może być natomiast podstawą do rozumowania zakładającego, że można rozpatrywać - odrębnie od przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie - przedawnienie uprawnienia wierzyciela hipotecznego względem właściciela przedmiotu hipoteki do zaspokojenia się z tego przedmiotu lub roszczenia o zapłatę realizowanego w wykonaniu tego uprawnienia i uznawać, że w wypadku ich "przedawnienia" w relacji pomiędzy tym wierzycielem a właścicielem przedmiotu hipoteki właściciel może bronić się - w zakresie roszczeń o świadczenia uboczne - zarzutem przedawnienia przed żądaniem zapłaty, z którym występuje wobec niego wierzyciel. Przesądza o tym nie tylko brzmienie art. 77 u.k.w.h., skoro mowa w tym przepisie o "przedawnieniu wierzytelności zabezpieczonej hipoteką" i wierzytelność ta jest odróżniona od uprawnienia do zaspokojenia się z przedmiotu hipoteki, ale również, a nawet przede wszystkim fakt, że uprawnienie to jest treścią hipoteki jako ograniczonego prawa rzeczowego (art. 65 ust. 1 u.k.w.h.) i jego przedawnienie lub przedawnienie roszczenia o zapłatę realizowanego w wykonaniu tego uprawnienia oznaczałoby przedawnienie hipoteki jako takiej.

Skoro więc pozwana jest zarówno dłużnikiem osobistym jak i rzeczowym powoda nie może skutecznie podnieść zarzutu przedawnienia roszczenia powoda, gdy chodzi o należność główną – niespłacony kapitał. Wskazać przy tym należy, że umowa kredytu została skutecznie wypowiedziana wobec pozwanej, co rozważano wyżej. Pozwana mogłaby jedynie próbować podnieść zarzut przedawnienia należności ubocznej w postaci odsetek. Jednak powód dochodzi skapitalizowanych odsetek za okres od 31 sierpnia 2014 roku do 31 lipca 2017 roku. Skoro pozew został wniesiony w dniu 28 sierpnia 2017 roku, a termin przedawnienia roszczenia o świadczenia okresowe, jakimi są m. in. odsetki, zgodnie z art. 118 k.c. wynosi trzy lata – do przedawnienia dochodzonego roszczenia nie doszło.

Ustanowiona na miejscu drugim hipoteka kaucyjna, zgodnie z przepisem art. 104 u.k.w.h. który został uchylony z dniem 20 lutego 2011 roku ale zachował moc obowiązującą dla hipotek ustanowionych przed tą datą, zabezpiecza odsetki i koszty postępowania mieszczące się w sumie wymienionej we wpisie hipoteki. Zatem powód może skutecznie dochodzić roszczenia w zakresie skapitalizowanych odsetek oraz prowizji w łącznej kwocie 34.176,40 zł.

Pozwana w odpowiedzi na pozew kwestionowała roszczenie powoda, co do wysokości. Rację ma pozwana, że wyciąg z ksiąg banku nie stanowi dokumentu urzędowego, a tym samym dowodu wysokości dochodzonego roszczenia.

Zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Jednakże zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1a tej ustawy, obowiązującym od dnia 20 lipca 2013 roku moc prawną dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Z przywołanego przepisu wynika więc, że wyciągi z ksiąg rachunkowych banku sporządzone w prawidłowej formie nie mają mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym – moc ta przepisem szczególnym w tym postępowaniu została uchylona.

Jednakże w toku procesu powód złożył dokumenty dla wykazania swojego roszczenia. Do akt zostały także złożone przez samą pozwaną dowody wpłat dokonywanych przez M. K. (2) w okresie od czerwca do października 2015 roku w celu zakończenia postępowania egzekucyjnego, co do których pozwana twierdziła, że nie zostały uwzględnione przez powoda przy ustalaniu kwoty dochodzonej pozwem. Powód złożył podsumowanie historii obrotów na rachunku

prowadzonym dla kredytu, korespondencję dotyczącą spłaty oraz wyliczenie kwoty dochodzonego kapitału (pismo powoda z dnia 1 lutego 2018 roku k. 117v-118). Tego wyliczenia pozwana już nie zakwestionowała, a kwoty te zostały w nim uwzględnione.

Z kolei w piśmie z dnia 4 kwietnia 2018 roku (k. 173-174) powód przedstawił wyliczenie kwoty skapitalizowanych odsetek. Tego wyliczenia pozwana nie kwestionowała, podobnie jak wysokości dochodzonej prowizji.

Powód swoje roszczenie wywodził z umowy kredytu zawartej w dniu 26 października 2004 roku. Zgodnie z przepisem art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Odpowiedzialność kredytobiorcy na podstawie takiej umowy jest odpowiedzialnością kontraktową uregulowaną w przepisie art. 471 k.c. zgodnie z, którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przesłankami tej odpowiedzialności są istnienie zobowiązania, jego niewykonanie lub nienależyte wykonanie, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem dłużnika, a powstałą szkodą. Odpowiedzialność dłużnika wynikająca z art. 471 k.c. oparta jest na zasadzie domniemania winy. Zatem wierzyciela obciąża obowiązek udowodnienia istnienia ważnego zobowiązania, szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz związku przyczynowego pomiędzy szkodą a niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania. Natomiast dłużnik, w celu zwolnienia się od odpowiedzialności, powinien wykazać, że szkoda wynikła z okoliczności przez niego niezawinionych. Wobec takiej konstrukcji odpowiedzialności i zgodnie z normą wynikającą z przepisu art. 6 k.c. stanowiącego, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, powód w tej sprawie obowiązany był do udowodnienia wszystkich wskazanych wyżej przesłanek odpowiedzialności pozwanego, co jak wykazano wyżej powód uczynił. Umowa kredytu została skutecznie wypowiedziana także wobec pozwanej, a niezapłacone pozostały należności główna i uboczne w kwotach wskazanych w pozwie.

Wobec tak poczynionych ustaleń i rozważań, Sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości orzekając o tym w punkcie 1 wyroku na podstawie przepisów art. 471 k.c. oraz art. 6 k.c.

Na podstawie przepisów art. 481 par. 1 i 2 k.c. oraz art. 482 par. 1 k.c. orzeczono także o odsetkach ustawowych za opóźnienie od całej kwoty dochodzonej pozwem od dnia wniesienia pozwu – zgodnie z żądaniem pozwu.

Jednocześnie w punkcie 1 wyroku orzeczono o ograniczeniu odpowiedzialności pozwanej. Zamieszczenie w wyroku zastrzeżenia prawa do powoływania się na ograniczenie odpowiedzialności jest obowiązkiem sądu i następuje z urzędu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 1977 roku, II CR 335/77). W rozpoznawanej sprawie powód zresztą wnosił o orzeczenie o ograniczeniu odpowiedzialności pozwanej. Zgodnie z przepisem art. 319 k.p.c., jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych albo do wysokości ich wartości, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności. Nadto, stosownie do treści art. 837 k.p.c., dłużnik może powoływać się na ograniczenie odpowiedzialności tylko wówczas, gdy ograniczenie to zostało zastrzeżone w tytule wykonawczym.

Pozwana jest współwłaścicielką obciążonej nieruchomości w 1/8, bo w takim zakresie nabyła prawo własności w wyniku dziedziczenia. Poza tym nabyła spadek po matce z dobrodziejstwem inwentarza (k. 45).

Dlatego Sąd zastrzegł pozwanej możliwość powoływania się na ograniczenie odpowiedzialności do wartości udziału w 1/8 prawa własności nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej (...) Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku i kwot hipotek wpisanych w dziale IV tej księgi wieczystej, to jest hipoteki zwykłej ustanowionej na pierwszym miejscu w kwocie 144.000,00 zł, co do kwoty dochodzonego roszczenia tytułem niespłaconego kapitału (należności głównej) 55.174,41 zł oraz hipoteki kaucyjnej ustanowionej na drugim miejscu w kwocie 144.000,00

zł, co do kwoty dochodzonego roszczenia o należności uboczne w wysokości 34.175,86 zł. Sąd zastrzegł pozwanej prawo powoływania się na ograniczenie odpowiedzialności do wartości czystej spadku po M. K. (1) nabytego z dobrodziejstwem inwentarza.

Ponieważ pozwana jest współwłaścicielką nieruchomości, a wierzytelność powodowego Banku wynika z kredytu na zakup i remont nieruchomości, zastosowanie w sprawie ma przepis art. 370 k.c. stanowiący, że jeżeli kilka osób zaciągnęło zobowiązanie dotyczące ich wspólnego mienia, są one zobowiązane solidarnie, chyba że umówiono się inaczej. Pozwana jako dłużnik rzeczowy, a jej ojciec i bracia także jako dłużnicy osobiści odpowiadają wobec powoda solidarnie. Dlatego, w punkcie 2 wyroku Sąd ustalił, że odpowiedzialność pozwanej względem powoda jest solidarna z odpowiedzialnością pozostałych dłużników, to jest: W. K., M. K. (2) i J. K. stwierdzoną bankowym tytułem egzekucyjnym nr (...), zaopatrzoną w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Malborku z dnia 28 października 2014 r. w sprawie ICo1685/14.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 3 wyroku na podstawie przepisów art. 108 par. 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c. Sąd uznał, że w rozpoznawanej sprawie po stronie pozwanej istnieją szczególnie uzasadnione okoliczności, w rozumieniu art. 102 k.p.c., aby nie obciążać pozwanej kosztami postępowania na rzecz powoda. Pozwana w chwili śmierci matki miała sześć lat, w drodze dziedziczenia nabyła udział w obciążonej nieruchomości, jest uczennicą i poza obciążonym prawem nie ma żadnego majątku a jej dochodem jest renta rodzinna nie przekraczająca 900 zł miesięcznie. Dochody z dorywczej pracy w sklepie ojca dają jej kwotę około 160 zł. miesięcznie. W tej sytuacji pozwana nie ma możliwości poniesienia kosztów postępowania.